

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.7.2023 r.
COM(2023) 427 final

2023/0253 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na forum
Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku, i uchylająca decyzję
(UE) 2019/861**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na posiedzeniach Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku (SEAFO) w latach 2024–2028 w związku z przewidywanym przyjęciem środków ochrony i zarządzania.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja w sprawie ochrony i zarządzania zasobami połowowymi w południowo-wschodnim Oceanie Atlantyckim

Konwencja w sprawie ochrony i zarządzania zasobami połowowymi w południowo-wschodnim Oceanie Atlantyckim (konwencja SEAFO) ma na celu, poprzez ustanowienie SEAFO, zapewnienie długoterminowej ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów rybnych na obszarze objętym konwencją. Konwencja weszła w życie w dniu 13 kwietnia 2003 r.

UE jest jedną ze stron konwencji SEAFO i zatwierdziła ją na podstawie decyzji Rady 2002/738/WE¹.

2.2. Komisja Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku

Komisja Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku (Komisja SEAFO) jest organem odpowiedzialnym za zarządzanie zasobami rybnymi i ich ochronę na obszarze objętym konwencją SEAFO. Przyjmuje ona środki ochrony i zarządzania służące zapewnieniu długoterminowej ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów rybnych objętych konwencją.

Jako członek Komisji SEAFO UE jest uprawniona do udziału w podejmowaniu przez nią decyzji i głosowaniu w ich sprawie. Komisja SEAFO podejmuje decyzje w drodze konsensusu.

2.3. Decyzje Komisji SEAFO

Komisja SEAFO ma uprawnienia do przyjmowania w odniesieniu do zasobów objętych jej kompetencją środków ochrony i zarządzania, które są wiążące dla umawiających się stron.

Zgodnie z art. 23.1 konwencji SEAFO środki te wchodzi w życie 60 dni po dniu, w którym umawiające się strony zostały o nich powiadomione przez SEAFO, chyba że umawiająca się strona powiadomi Komisję SEAFO o niemożności przyjęcia danego środka. W takim przypadku przedmiotowy środek nie jest wiążący dla danej strony.

3. STANOWISKO, JAKIE NALEŻY ZAJĄĆ W IMIENIU UNII

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu UE na corocznych posiedzeniach regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), ustala się obecnie w dwóch etapach. Decyzja Rady określa wytyczne dotyczące stanowiska UE w perspektywie wieloletniej; podlega ono następnie dostosowaniu na potrzeby każdego corocznego posiedzenia w drodze dokumentów roboczych Komisji, zatwierdzanych przez Radę.

¹ Decyzja Rady 2002/738/WE z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ochrony i zarządzania zasobami połowowymi w południowo-wschodnim Oceanie Atlantyckim (Dz.U. L 234 z 31.8.2002, s. 39).

W przypadku SEAFO podejście to wdrożono decyzją Rady (UE) 2019/861 z dnia 14 maja 2019 r., która określa stanowisko UE na forum SEAFO na lata 2019–2023. Decyzja zawiera ogólne zasady, ale uwzględnia również w możliwie największym stopniu specyfikę SEAFO. Na wniosek państw członkowskich decyzja ustanawia dodatkowo standardową procedurę doprecyzowywania stanowiska UE z roku na rok.

W decyzji Rady (UE) 2019/861 uwzględniono zasady nowej wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) ustanowione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013², jak również cele określone w komunikacie Komisji w sprawie zewnętrznego wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa³. Stanowisko Unii dostosowano w niej ponadto do traktatu lizbońskiego.

W decyzji Rady (UE) 2019/861 przewidziano ocenę i, w stosownych przypadkach, przegląd stanowiska UE przed corocznym posiedzeniem w 2024 r. W związku z tym niniejszy wniosek określa stanowisko Unii na forum SEAFO na lata 2024–2028, zastępując tym samym decyzję Rady (UE) 2019/861.

Niniejszy wniosek uwzględnia, w odniesieniu do rybołówstwa, Europejski Zielony Ład, w szczególności strategię na rzecz bioróżnorodności⁴, strategię w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu⁵ i strategię „od pola do stołu”⁶. Uwzględniono w nim również strategię w dziedzinie tworzyw sztucznych⁷ oraz plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń⁸. Uwzględniono w nim też wspólny komunikat w sprawie międzynarodowego zarządzania oceanami⁹.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje decyzje ustalające „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu UE w ramach organu utworzonego

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

³ COM(2011) 424 z 13.7.2011.

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020) 380).

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu”, COM(2021) 82 final.

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020) 381).

⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym”, COM(2018) 28 final.

⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Droga do zdrowej planety dla wszystkich, Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby”, COM(2021) 400 final.

⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Wyznaczenie kierunku działań na rzecz zrównoważonej niebieskiej planety”, JOIN(2022) 28 final.

przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „aktów mających skutki prawne” obejmuje akty mające skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego regulujących dany organ oraz instrumenty, które nie mają mocy wiążącej na mocy prawa międzynarodowego, ale „mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”¹⁰.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Komisja SEAFO jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie konwencji SEAFO.

Akty, które Komisja SEAFO ma przyjąć, to akty mające skutki prawne. Akty te będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 23 konwencji SEAFO i mogą mieć decydujący wpływ na treść przepisów unijnych, w tym na:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania¹¹;
- rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa¹²; oraz
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi¹³.

Planowane akty nie uzupełniają, ani nie zmieniają ram instytucjonalnych konwencji SEAFO.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie należy zająć w imieniu UE. Jeżeli akt ten ma dwójaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie charakter pomocniczy, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. tę podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu prawnego odnoszą się do rybołówstwa. Podstawę prawną określającą zasady, które stanowisko to ma odzwierciedlać, stanowi rozporządzenie (UE) nr 1380/2013.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 43 ust. 2 TFUE. Decyzja ta zastąpi decyzję Rady (UE) 2019/861, która obejmuje lata 2019–2023.

¹⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 *Niemcy przeciwko Radzie*, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

¹¹ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

¹² Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

¹³ Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 81.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 43 ust. 2 TFUE, w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY**w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na forum Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku, i uchylająca decyzję (UE) 2019/861****RADA UNII EUROPEJSKIEJ,**

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2 w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady 2002/738/WE¹ Unia zawarła Konwencję w sprawie ochrony i zarządzania zasobami połowowymi w południowo-wschodnim Oceanie Atlantyckim (konwencję SEAFO), na mocy której utworzono Organizację Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku (SEAFO).
- (2) Komisja SEAFO jest odpowiedzialna za przyjmowanie środków mających na celu zapewnienie długoterminowej ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów rybnych na obszarze objętym konwencją SEAFO. Środki te mogą stać się wiążące dla Unii.
- (3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013² stanowi, że Unia ma zapewnić, by działalność w zakresie połowów i akwakultury była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej oraz zarządzana w sposób spójny z celami w zakresie osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczyniania się do dostępności dostaw żywności. Rozporządzenie stanowi również, że Unia ma stosować podejście ostrożnościowe do zarządzania rybołówstwem i dążyć do zapewnienia, by eksploatacja żywych zasobów morza umożliwiała odbudowę populacji poławianych gatunków i utrzymywanie ich powyżej poziomów pozwalających uzyskać maksymalny podtrzymywalny połów. Rozporządzenie stanowi także, że Unia ma stosować środki zarządzania i ochrony oparte na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, wspierać rozwój doradztwa naukowego i wiedzy, stopniowo eliminować odrzuty, propagować metody połowów, które przyczyniają się do bardziej selektywnych połowów, oraz eliminować i ograniczać w miarę możliwości przypadkowe połowy, dążyć do prowadzenia połowów o niskim stopniu oddziaływania na ekosystem morski i zasoby rybne. Ponadto rozporządzenie (UE) nr 1380/2013 wyraźnie stanowi, że Unia ma kierować

¹ Decyzja Rady z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ochrony i zarządzania zasobami połowowymi w południowo-wschodnim Oceanie Atlantyckim (Dz.U. L 234 z 31.8.2002, s. 40).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

się tymi celami i zasadami w ramach zewnętrznych stosunków w zakresie rybołówstwa.

- (4) Zgodnie ze strategią na rzecz bioróżnorodności³, strategią w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu⁴ i strategią „od pola do stołu”⁵ ochrona przyrody i odwrócenie degradacji ekosystemów są konieczne. Zagrożenia wynikające ze zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej nie mogą zagrażać dostępności towarów i usług, które zdrowe ekosystemy morskie zapewniają rybakom, społecznościom nadbrzeżnym i całej ludzkości.
- (5) Strategia w dziedzinie tworzyw sztucznych⁶ odnosi się do konkretnych środków służących ograniczeniu zanieczyszczenia mórz tworzywami sztucznymi, jak również gubienia lub porzucania narzędzi połowowych na morzu. Celem planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń⁷ jest ponadto ograniczenie o 50 % ilości odpadów z tworzyw sztucznych w morzu oraz o 30 % ilości mikrodrobin plastiku uwalnianych do środowiska.
- (6) Zgodnie ze wspólnym komunikatem w sprawie międzynarodowego zarządzania oceanami⁸ ochrona mórz i oceanów oraz ochrona ich różnorodności biologicznej są kluczowymi priorytetami działań zewnętrznych UE. UE jest najważniejszym podmiotem w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) i organach ds. rybołówstwa na całym świecie. Na tych forach UE propaguje zrównoważony rozwój zasobów rybnych i przejrzysty proces decyzyjny oparty na rzetelnych opiniach naukowych, rozwija badania naukowe i zwiększa poziom przestrzegania przepisów.
- (7) Należy ustalić stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na posiedzeniach Komisji SEAFO w latach 2024–2028, ponieważ środki ochrony i egzekwowania SEAFO mogą być wiążące dla Unii i mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść prawa Unii, a mianowicie na rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008⁹;

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020) 380).

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu”, COM(2021) 82 final.

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020) 381).

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym”, COM(2018) 28 final.

⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Droga do zdrowej planety dla wszystkich, Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby”, COM(2021) 400 final.

⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Wyznaczenie kierunku działań na rzecz zrównoważonej niebieskiej planety”, JOIN(2022) 28 final.

⁹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywanie i eliminowanie, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1).

rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009¹⁰; i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403¹¹.

- (8) Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na posiedzeniach Komisji SEAFO, jest obecnie określone w decyzji Rady (UE) 2019/861¹². Należy uchylić tę decyzję (UE) i ustanowić nową decyzję na lata 2024–2028.
- (9) W związku ze zmianami zachodzącymi w zasobach rybnych w obszarze objętym konwencją SEAFO oraz związaną z tym koniecznością ustalenia stanowiska Unii, które uwzględni te zmiany, w tym nowe informacje naukowe i inne istotne informacje przedstawione przed posiedzeniami SEAFO lub w ich trakcie, należy ustanowić procedury na potrzeby corocznego doprecyzowywania stanowiska Unii na lata 2024–2028. Stanowisko to powinno być zgodne z zasadą lojalnej współpracy między instytucjami Unii zapisaną w art. 13 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na posiedzeniach Komisji Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku (SEAFO), określono w załączniku I do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Coroczne doprecyzowanie stanowiska Unii, jakie należy zająć na posiedzeniach Komisji SEAFO, odbywa się zgodnie z załącznikiem II.

Artykuł 3

Stanowisko Unii określone w załączniku I podlega ocenie i, w stosownych przypadkach, przeglądowi, których dokonuje Rada na wniosek Komisji, najpóźniej do dnia corocznego posiedzenia Komisji SEAFO w 2029 r.

Artykuł 4

Decyzja (UE) 2019/861 traci moc.

¹⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi oraz uchylenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1006/2008 (Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 81).

¹² Decyzja Rady (UE) 2019/861 z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na forum Organizacji Rybołówstwa Południowo-Wschodniego Atlantyku (SEAFO), oraz uchylająca decyzję z dnia 12 czerwca 2014 r. w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii na forum SEAFO (Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 38).

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*